

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) N:o 1388/2013 muuttamisesta (*unionin autonomiset tariffikiintiöt; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle luonnos Euroopan komission ehdotukseksi neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) N:o 1388/2013 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2020

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

Erityisasiantuntija Upi Talsi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO
19.11.2020

EU/2020/1603

**EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYJÄ MAATALOUS- JA TEOLLISUUS-
TUOTTEITA KOSKEVIEN UNIONIN AUTONOMISTEN TARIFFIKIINTIÖIDEN
AVAAMISESTA JA HALLINNOINNISTA ANNETUN ASETUKSEN (EU) N:O 1388/2013
MUUTTAMISESTA**

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissiolta on saatu luonnos ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyjä maatalous- ja teollisuustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista annetun asetuksen (EU) N:o 1388/2013 muuttamisesta (Taxud.a.4(2020)5727223).

Luonnos ehdotuksesta lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta veroasiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Autonomisia tariffikiintiöitä tarvitaan tietyille tuotteille, kun niiden tuotanto on unionissa riittämätöntä niitä käyttävien tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotuksen nojalla olisi avattava kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja. Asetus (EU) N:o 1388/2013 saatetaan ajan tasalle kuuden kuukauden välein. Ehdotettuja tariffikiintiöiden muutoksia sovellettaisiin 1.1.2021 alkaen.

2 Pääasiallinen sisältö

Tarkoitus on avata kiintiöitä, joissa ei kanneta tulleja tai joissa kannetaan alennettuja tulleja, häiritsemättä kuitenkaan näiden tuotteiden markkinoita. Euroopan unionin neuvosto antoi 17.12.2013 asetuksen (EU) N:o 1388/2013, jotta kyseisten tuotteiden kysyntä unionissa voitaisiin tyydyttää mahdollisimman suotuisin ehdoin.

Ehdotetut toimenpiteet toteutetaan Euroopan unionin yhtenäistariiffiin (Taric) puitteissa. Kyseisten toimenpiteiden soveltamisesta vastaavat jäsenvaltioiden tulliviranomaiset. Kiintiöt jaetaan tulli-ilmoitusten hyväksymispäivän mukaisessa järjestyksessä.

Komissio on tullitaloustyöryhmän (The Economic Tariff Questions Group) avustamana tarkastellut 14.5.2020–14.7.2020 välisenä aikana uudelleen kaikkia jäsenvaltioiden esittämiä pyyntöjä, jotka koskevat autonomisissa tariffikiintiöissä kannettavia tulleja. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Työryhmässä käsiteltiin hakemuksia 1.1.2021 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi. Uusia hakemuksia suspensioiksi oli jätetty 92 ja muutospyyntöjä olemassa oleviin toimenpiteisiin 78. Uusia tariffikiintiöitä koskevia hakemuksia oli 7 ja muutospyyntöjä 12. Ryhmä toimi COVID-19-pandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa etäyhteyksiä sekä kirjallisia menettelyjä hyödyntäen. Myös brexitin vaikutus näkyi käsittelyssä. Komissio oli nostanut esille useita hakemuksia, joissa alkuperäinen hakija oli ollut Yhdistynyt kuningaskunta. Jos tuontia oli ollut vain UK:ssa, ehdotettiin toimenpidettä suljettavaksi. Jos tuontia oli muualle EU27 alueelle, jonkun jäsenvaltion on ilmoitauduttava hakijaksi, jotta toimenpide voisi jatkua.

Komissio julkaisi 9.4.2020 jäsenvaltiolle tiedotteen siitä, että COVID-19-tautia vastaan sairaanhoidossa tai terveydenhuollossa käytettävien tavaroiden valmistamisessa tarvittaville raaka-aineille, puolivalmisteille ja komponenteille saattoi vielä poikkeuksellisesti jättää esityksiä

1.1.2021 voimaan tuleviksi tullisuspensioiksi tai tariffikiintiöiksi (kierroksen normaali hakemusten jättöaika oli päättynyt jo 15.3.2020). Hakijan olisi pystyttävä osoittamaan hakemuksen kohteena olevan tavaran käyttäminen sellaiseen lopputuotteeseen, jota käytetään COVID-19-tautia vastaan sairaanhoidossa tai terveydenhuollossa. Tällaisia hakemuksia oli toimitettu 1 kpl (sisältyy edellä mainittuihin kokonaismääriin).

Tällä kierroksella Suomi ei jättänyt vastustuksia uusiin hakemuksiin tai olemassa oleviin toimenpiteisiin.

Kyseisen tarkastelun perusteella komissio on katsonut, että on perusteltua avata 8 kpl uusia autonomisia tariffikiintiöitä joillekin sellaisille uusille tuotteille, joita ei tällä hetkellä luetella neuvoston asetuksen (EU) N:o 1388/2013 liitteessä. Eräiden muiden tuotteiden osalta tavaran kuvausta olisi muutettava, uusia Taric-koodeja vahvistettava ja alkuperäistä kiintiömäärää korotettava tai alennettava tai kiintiökautta jatkettava. Lisäksi liitteestä olisi poistettava tuotteet, joiden tariffikiintiön (7 kpl) jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista. Muutokset on lueteltu asetusehdotuksessa ja sen liitteessä. Asetuksen (EU) N:o 1388/2013 liite olisi korvattava uudella liitteellä tehtyjen muutosten huomioon ottamiseksi ja selkeyden vuoksi.

Suomi jätti tällä kierroksella hakemuksen akrylonitriilin (CN 2926 10 00) kiintiömäärän korottamisesta. Akrylonitriiliä (akrylinitriiliä) käytetään kemianteollisuudessa. Valmiita tuotteita käytetään muun muassa vedenpuhdistuksessa sekä paperiteollisuuden prosesseissa. Suomessa akrylonitriiliä käytetään pääasiassa paperinpäällystyslateksin valmistukseen. Asetuksessa, joka tuli voimaan 1.7.2020, akrylonitriilikiintiötä lisättiin 20 000 tonnilla ja se jaettiin kahteen eri kiintiöön käyttötarkoituksen perusteella (20 + 60 tn). Koska uusi kiintiö nro 09.2583 alkoi vasta vuoden puolivälissä 1.7., kuluvan vuoden yhteismäärä on 80 000 tonnia. Komissio ehdottaa vuodelle 2021 40 000 tn/vuosikiintiötä nimikkeiden 2921, 2924, 3906 ja 4002 valmiille tuotteille eli kiintiönumerolle 09.2583. EU-kiintiö 55 ryhmän ja nimikkeen 6815 tavaroille (kiintiö nro 09.2742) olisi jatkossakin 60 000 tn/vuosi ja EU:n kiintiön määrä akrylonitriilille olisi näin ollen yhteensä 100 000 tonnia per vuosi. Komission ehdottama kompromissi on katsottu riittäväksi ja asiaa koskevat hakemukset on vedetty pois. Muut ehdotetut muutokset tai olemassa olevat toimenpiteet eivät ole antaneet Suomelle aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä tammikuuta 2021.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Ehdotettava asetusta perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetusta on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määräenemmistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksessa ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä, joka päättyi 10.11.2020.

Asian käsittely Euroopan unionin neuvostossa on alkanut jo ehdotusluonnoksen perusteella. Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen joulukuun puoliväliin mennessä.

5 Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo muutosten olevan luonteeltaan puhtaasti teknisiä ja koskevan ainoastaan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1388/2013 liitteessä lueteltujen tariffikiintiöiden soveltamisalaa.

Ehdotusluonnokseen liitetyn rahoitusselvityksen mukaan ehdotuksella on positiivisia rahoitusvaikutuksia unionin omiin varoihin. Ehdotetuista tariffikiintiöiden muutoksista aiheutuvan kannettujen tullien määrän kasvun arvioidaan olevan noin 6,1 miljoona vuodessa, jonka vaikutus omiin varoihin olisi 4,9 miljoonaa euroa vuodessa. Jäsenvaltiot saavat pitää 20 % tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että luonnoksen mukainen ehdotus on hyväksyttävissä.